

Kuluttajaliitto: Kuluttajälhtöinen malli apteekkisääntelyyn

Lääkkeet ovat Suomessa kalliita verrattuna moneen muuhun maahan. Apteekkilupien määrä on rajoitettu. Itsehoitolääkkeitä ei voi ostaa muualta kuin apteekista.

Kuluttajaliitto on laatinut oman mallin apteekkisääntelyn muuttamiseksi Suomessa. Lähtökohtana muutokselle on apteekkien lukumäärän sääntelystä luopuminen. ”Lääkejakelusta on kuitenkin aina pidettävä huoli kaikkialla Suomessa, vaikka viime kädessä yhteiskunnan tuella, jos apteekkia ei markkinavoimien perusteella jollekin paikkakunnalle muuten saada”, Kuluttajaliiton pääsihteeri Juha Beurling toteaa.

Turvalliset itsehoitolääkkeet on Kuluttajaliiton mallissa vapautettu myyntiin esimerkiksi ruokakauppoihin. Tämä lisäisi monien itsehoitolääkkeiden saatavuutta tehokkaasti. ”Tällöin kuluttajilla tulee kuitenkin aina olla saatavilla farmaseuttista neuvontaa vaikkapa puhelimitse tai verkon välityksellä”, Beurling jatkaa.

Apteekki-nimi tulee myös suojata, Kuluttajaliitto vaatii. Tällöin apteekin saisi perustaa kuka vaan kriteerit täyttävä henkilö tai organisaatio.

Kuluttajaliiton mallissa reseptilääkkeiden enimmäishinta tulisi jatkossakin määritellä, mutta vähimmäishinnasta luopua. Lisäksi lainsäädännöllä tulisi varmistaa, etteivät apteekit päätyisi vain muutamalle omistajalle kautta maan. Tällöin hintakilpailulle olisi aitoa tilausta.

Apteekissa tulisi aina sen aukioloaikoina olla saatavissa farmaseuttista henkilökohtaista neuvontaa. Lisäksi apteekkien tulee pystyä toimittamaan kaikkia Suomessa määrättyjä reseptilääkkeitä kohtuullisessa ajassa niitä tarvitseville asiakkaille.

Keskeistä kuluttajaturvallisuuden kannalta on, että apteekkien ja itsehoitolääkkeiden myynnin valvonta on järjestetty siten, että valvonnan resurssit ja laajuus on taattu. ”Jos sääntöjä luodaan, niitä on myös valvottava”, Beurling vaatii.

Niistä maista, joissa apteekkitoimintaa on jo aikaisemmin vapautettu, on paljon opittavaa. Minkään liiketoiminnan vapauttaminen ei saa tapahtua uskoen siihen, että markkinamekanismit huolehtivat automaattisesti kuluttajille tärkeimmistä asioista kuten hinnasta, saatavuudesta ja turvallisuudesta. ”Tämän takia vapautuimmillakin apteekki- ja lääkemarkkinoilla tarvitaan aina sääntelyä”, Beurling painottaa.

Lisätietoja:

Juha Beurling

pääsihteeri